

OPGAVEN en UITWERKINGEN

1. (a) (1 pt) Los $y^2 = 4x^3 + 1$ op in $x, y \in \mathbb{Z}$.

Oplossing: Uit de vergelijking volgt: $y^2 - 1 = 4x^2$ en dus $\frac{y-1}{2} \frac{y+1}{2} = x^2$. De factoren $(y-1)/2$ en $(y+1)/2$ verschillen 1 en hebben dus ggd 1. Uit de vergelijking volgt nu dat er gehele u, v zijn zó dat $(y-1)/2 = u^2$ en $(y+1)/2 = v^2$. Neem het verschil: $v^2 - u^2 = 1$. Het verschil tussen twee derde machten kan alleen 1 zijn als $1^3 - 0^3 = 1$ en $0^3 - (-1)^3 = 1$. In elk van deze gevallen geldt $x = uv = 0$. En dus $y \equiv \pm 1$.

Om preciezer te zijn over het verschil van de derde machten, uit $v^3 - u^3 = 1$ volgt $(v-u)(v^2 + uv + u^2) = 1$ en dus $v - u = 1$ (want $v > u$). Samen met $v^3 - u^3 = 1$ geeft dit $(u+1)^3 - u^3 = 1$ en dus $3u^2 + 3u = 0$. Dus $u = 0$ of $u = -1$.

- (b) (1 pt) Geef aan hoe je oneindig veel drietallen $x, y, z \in \mathbb{N}$ kunt construeren met de eigenschap $x^2 + y^2 = z^3$.

Oplossing: Hier zijn talloos veel mogelijkheden voor zolang we neit eisen dat $\text{ggd}(x, y) = 1$ (en dat doen we niet). Kies bijvoorbeeld $x = y = 2^{3k+1}$. Dan volgt $x^2 + y^2 = 2 \cdot 2^{6k+2} = 2^{6k+3}$, een derde macht.

Een andere, neem de norm aan beide zijden van $a^3 - 3b^2a + i(3a^2b - b^3) = (a + bi)^3$. We krijgen dan, $(a^3 - 3b^2a)^2 + (3a^2b - b^3)^2 = (a^2 + b^2)^3$.

2. (a) (1 pt) Bewijs dat 31 niet geschreven kan worden als som van 15 vierde machten.

Oplossing Stel 31 is som van 15 vierde machten. De grootste vierde macht kan niet groter dan 2^4 zijn, want $3^4 > 31$. Dus hebben we een aantal malen 1^4 en een aantal malen 2^4 nodig. Van de laatste kan hooguit 1 voorkomen, want 2 maal $2^4 = 32 > 31$. Verder moet er een term 2^4 voorkomen, want 15 maal 1^4 geeft bij elkaar $15 < 31$. Echter, 31 bestaat uit 1 maal 2^4 en 15 maal 1^4 . Dat zijn 16 termen. We concluderen dat 31 niet te schrijven is als som van 15 vierde machten.

- (b) (1 pt) Bewijs dat er oneindig veel getallen zijn die niet kunnen worden geschreven als som van 15 vierde machten.

Oplossing Door inductie naar k laten we zien dat $16^k \cdot 31$ geen som van 15 vierde machten kan zijn. Het geval is in voorgaand onderdeel gebeurd. Stel $k \geq 0$ en onze bewering voor $16^k \cdot 31$ bewezen. Stel dat $16^{k+1} \cdot 31 = \sum_{i=1}^{15} u_i^4$. Neem de gelijkheid modulo 16: $0 \equiv \sum_{i=1}^{15} (u_i/2)^4 \pmod{16}$. Omdat een vierde macht ofwel 0 of 1 modulo 16 is, kan de rechterkant alleen 0 zijn als elk van de u_i even is. Deel aan beide zijden door 16, dan krijgen we $16^k \cdot \dots \cdot 31 = \sum_{i=1}^{15} (u_i/2)^4$, in tegenspraak met onze inductiehypothese.

3. (2 pt) Stel $a, b, c \in \mathbb{Z}_{\geq 3}$. Laat zien dat uit het ABC-vermoeden volgt dat $x^a y^b - z^c = 1$ hooguit eindig veel oplossingen in $x, y, z \in \mathbb{N}$ heeft.

Oplossing: We passen ABC toe op $1 + z^c = x^a y^b$. Voor een nader te kiezen $\epsilon > 0$ geldt

$$x^a y^b < c(\epsilon) \text{rad}(x^a y^b z^c)^{1+\epsilon} = c(\epsilon) \text{rad}(xyz)^{1+\epsilon} \leq c(\epsilon) (xyz)^{1+\epsilon}.$$

Gebruik nu de schatting $z < (x^a y^b)^{1/c} \leq (x^a y^b)^{1/3}$. Hieruit volgt,

$$x^{2a/3-1-\epsilon a/3-\epsilon} y^{2b/3-1-\epsilon b/3-\epsilon} < c(\epsilon).$$

Kies nu $\epsilon > 0$ zó dat $2a/3 - 1 - \epsilon - \epsilon a/3 > 1/2$ en $2b/3 - 1 - \epsilon - \epsilon b/3 > 1/2$. Omdat $a, b \geq 3$ kan dat. Dus,

$$(xy)^{1/2} < c(\epsilon).$$

Hieruit volgt dat het product xy begrensd is en dus elk van x, y an, a fortiori, z .

4. Gebruik in de volgende onderdelen de priemgetalstelling.

(a) (1 pt) Laat zien dat er een constante $c_1 > 0$ bestaat zó dat

$$\sum_{p \leq x, p \text{ priem}} p < c_1 \frac{x^2}{\log x}$$

voor alle $x \geq 10$.

Oplossing: Merk op dat

$$\sum_{p \leq x, p \text{ priem}} p < \sum_{p \leq x, p \text{ priem}} x = x\pi(x).$$

Onze grens volgt doordat er een $c_1 > 0$ bestaat zó dat $\pi(x) < c_1 x / \log x$.

(b) (1 pt) Laat zien dat er een constante $c_2 > 0$ bestaat zó dat

$$\sum_{p \leq x, p \text{ priem}} p > c_2 \frac{x^2}{\log x}$$

voor alle $x \geq 10$.

Oplossing Er bestaat een x_0 zó dat $0.9x/\log x < \pi(x) < 1.1x/\log x$ voor alle $x > x_0$. Merk nu op,

$$\sum_{p \leq x, p \text{ priem}} p > \sum_{x/2 < p \leq x, p \text{ priem}} p > \sum_{x/2 < p \leq x, p \text{ priem}} (x/2) = x(\pi(x) - \pi(x/2))/2.$$

Als $x > 2x_0$, geldt

$$\pi(x) - \pi(x/2) > 0.9 \frac{x}{\log x} - 1.1 \frac{x/2}{\log(x/2)} = \frac{x}{\log x} \left(0.9 - 0.55 \frac{\log x}{\log x - \log 2} \right).$$

Voor x voldoende groot geldt dat de laatste factor > 0.3 is. Voor voldoende grote x vinden we dus de ondergrens $0.3x^2/\log x$. Voor de kleinere $x > 10$ kan de constante c_2 geschikt gekozen worden.

5. Zij p een priemgetal en stel dat $p \equiv 1 \pmod{3}$. Met ω geven we de primitieve derde eenheidswortel $e^{2\pi i/3} = \frac{-1}{2} + \frac{1}{2}\sqrt{-3}$ aan.

(a) (1 pt) Laat zien dat er een karakter $\chi : (\mathbb{Z}/p\mathbb{Z})^* \rightarrow \mathbb{C}^*$ van orde 3 bestaat.

Oplossing: Zij g een primitieve wortel modulo p . Een karakter wordt gekozen door als waarde voor $\chi(g)$ een $p-1$ -e éénheidswortel te kiezen. Als $p \equiv 1 \pmod{3}$ dan is ω een $p-1$ -e éénheids wortel, immers $\omega^{p-1} = 1$.

(b) (1/2 pt) Laat zien dat de Jacobisom $J = \sum_{x=2}^{p-1} \chi(x)\chi(1-x)$ van de vorm $a + b\omega$ is met $a, b \in \mathbb{Z}$. Verder is gegeven dat $|J| = \sqrt{p}$.

Oplossing: De som J is een som van termen van de vorm ω^m voor diverse m . Omdat $\omega^3 = 1$ kunnen we $m = 0, 1, 2$ nemen. Merk op $\omega^2 = -\omega - 1$. Daarmee is J een lineaire combinatie van $1, \omega$ met gehele coëfficiënten.

(c) (1/2 pt) Laat zien dat er gehele getallen a, b bestaan zó dat $p = a^2 - ab + b^2$.

Oplossing: We weten dat er $a, b \in \mathbb{Z}$ bestaan zó dat $J = a + b\omega$. Neem aan beide zijden de absolute in het kwadraat:

$$p = |J|^2 = (a + b\omega)(a + b\bar{\omega}) = a^2 + b^2 + (\omega + \bar{\omega})ab = a^2 + b^2 - ab.$$